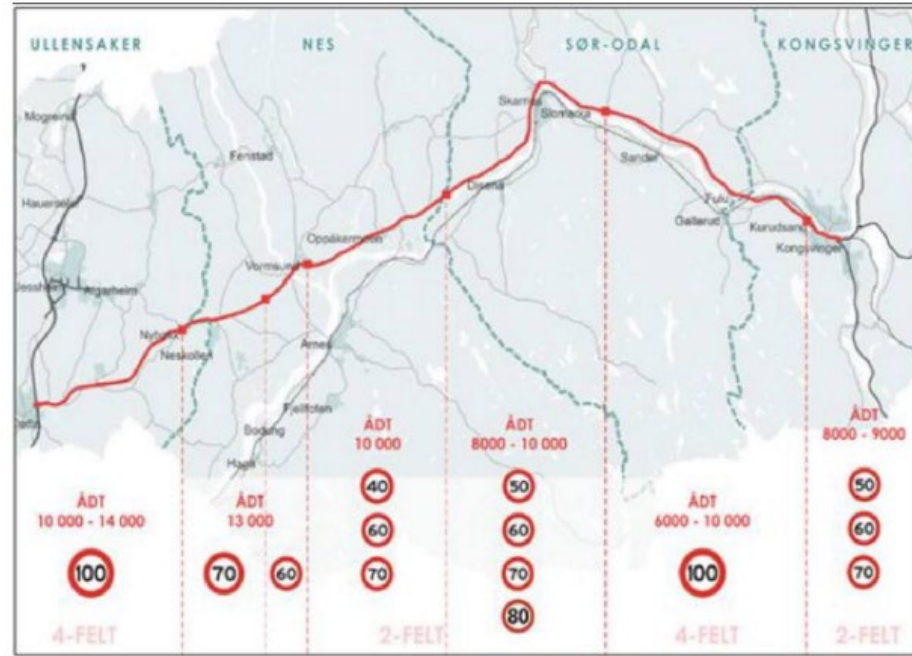

Følgeevaluering E16 Kongsvinger-E6

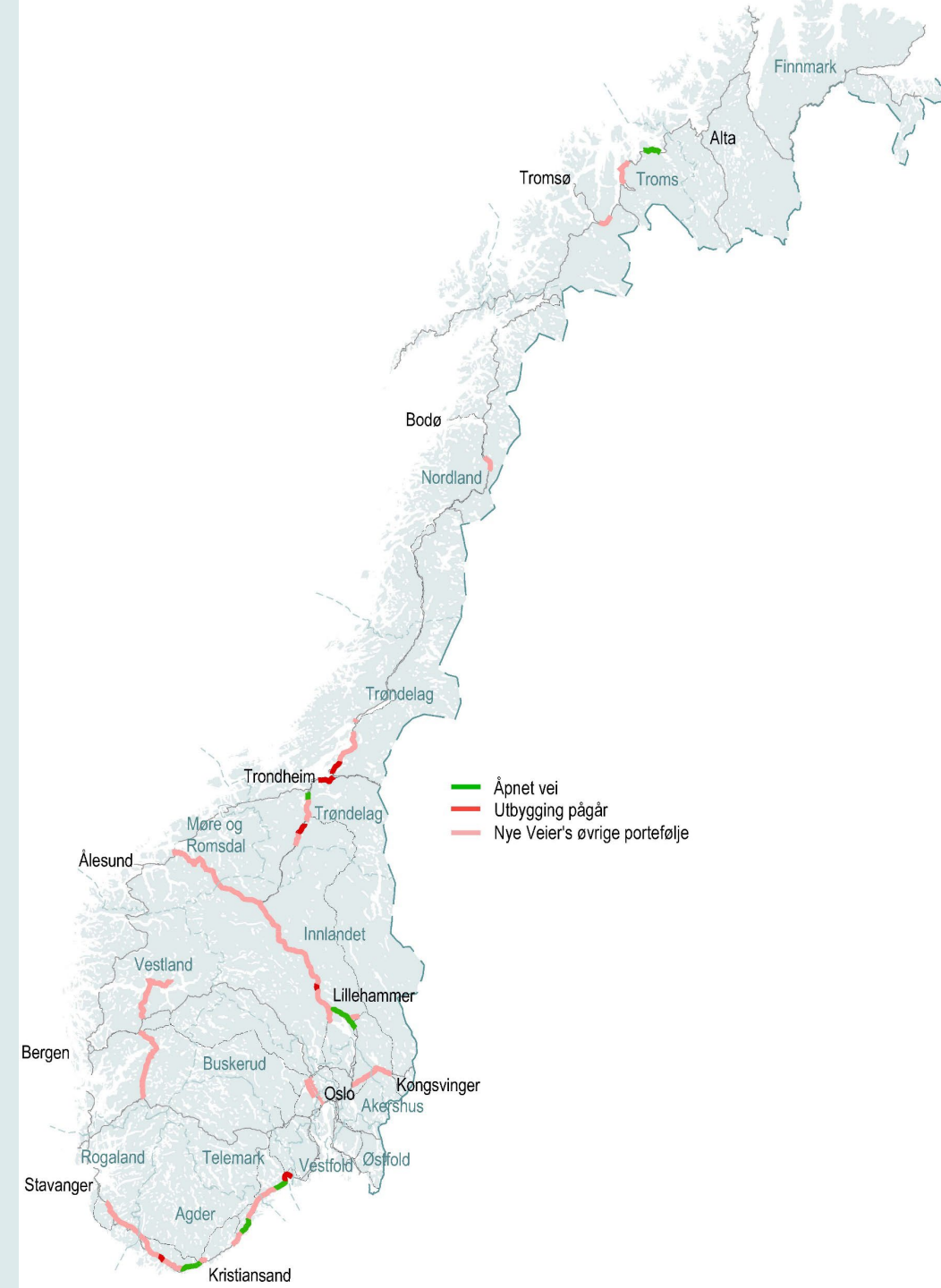

Solfrid Førland, Nye Veier
Erik Whist, Multiconsult
24. Oktober 2024

Om Nye Veier AS

- Heleid statlig utbyggingselskap for veg. Stiftet 2016. Hovedkontor i Kristiansand
- Fra vedtektene:
Selskapets virksomhet skal være effektiv og helhetlig planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av trafikk sikre riksveier samt effektiv og helhetlig planlegging og utbygging av sikre jernbanestrekninger, basert på samfunnsøkonomiske lønnsomhetsvurderinger.
- Ansvar for ca 1200 km hovedvei
- 180 ansatte
- Portefølje skal bygges ut innen 2041. Portefølje vurderes i NTP-prosessene
- Finansieres via årlige statlige overføringer på 5 mrd (2016) + bompenger

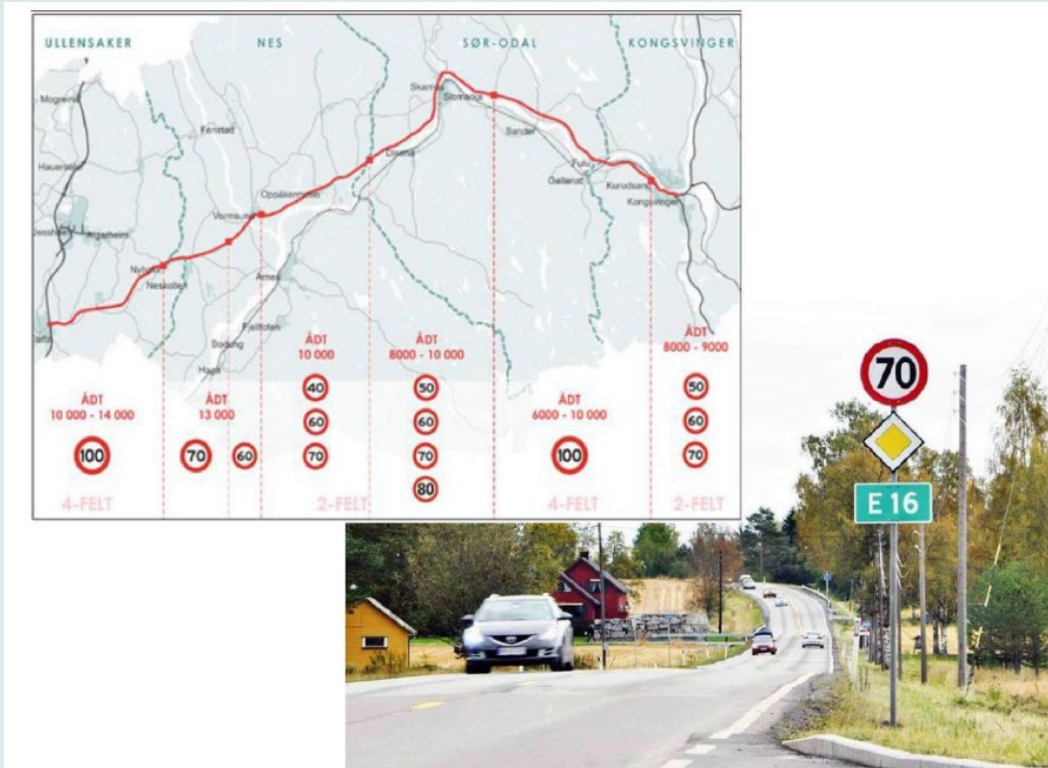

Planprosjektets formål

Planprosjektets formål

Utarbeide en felles kommunedelplan for de fire kommunene hvor det inngår en anbefalt trasé for E16 fra Kongsvinger til E6. Dette er et felles samarbeidsprosjekt mellom Nye Veier og de fire kommunene ved deres IKP-styre.

Prosjektet er organisert som et interkommunalt plansamarbeid etter plan – og bygningsloven.

Kontrakt

Minikonkurranse:
Evaluering/følgforskning av
kommunedelplanarbeid for
E16 Kløfta-Kongsvinger

Nye Veier AS | Tangen 76
4608 Kristiansand
nyeveier.no

- Evalueringen skal bidra til at planprosjekt E16 Kløfta - Kongsvinger blir et godt planprosjekt
- Underveisevalueringen skal primært benyttes til forbedringsarbeid underveis.
- Sluttevalueringen skal benyttes til forbedringsarbeid.
- Kunnskap om hva som har fungert godt (forsikre), hva som bør forbedres og hva som bør fornyes forventes derfor å inngå i sluttrapporten
- I evalueringsteamet skal minst en person ha kompetanse på eller erfaring fra arbeid med planprosesser etter plan- og bygningsloven.
- Leverandør oppfordres til å sette sammen et hensiktsmessig team bestående av en oppdragsleder, samt to prosjektressurser (prosjektressurs A og prosjektressurs B).
- Oppdragsleder må være seniorkonsulent og ha minimum 10 års relevant erfaring. Leverandør kan selv tilby passende nivå for resterende roller, herunder seniorkonsulent, konsulent eller juniorkonsulent.
- Det er videre ønskelig at teamet har god kunnskap og erfaring med offentlige prosesser.

Evalueringsteam

- Concreto: Rammeavtale med Nye Veier
- Multiconsult: Underleverandør
- Evalueringsteam:
 - Erik Whist Multiconsult – organisering
 - Gunnar Bratheim Multiconsult – planfaglig
 - Simen Olstad Concreto - samfunnsøkonomi

Funn og læringspunkt fra følge forskning av kdp for E18 Dørdal-Grimstad

Ordførere lettet over enighet om ny E18

Stemningen var svært god og preget av letthet da ordførerne hadde et av sine aller siste møter i E18-samarbeidet, og det med stor tilfredshet fra samtlige involverte.

E18-UTBYGGING

Prisene har vært stansne og motene mange, men nå krever styvingsgruppa med åtte ordførere fra seg et grunnlag for kommunedelplan som skal behandles i styvingsgruppa styring 12. september. Dermed fylkesmannen fratrukker den siste innlegget om tunnelløsning, skal forslaget forenkles i de sittende kommunestyre i løpet av september.

Det er en tydelig forventning om at kommunene skal ha forberedt prosessen med reststrukturgene som står igjen på Dørdal-Grimstad. Direktør for planprosesser og samfunnskontakt Finn Aasmund Høibakk opplyste på møtet at Bjørn Vibeit fortsetter planarbeidet i gangen i året, og de få bevilgningene fra utvalgte perioder. Men han fortalte til Agderposten at det er svært viktig at hele styringsgruppa legger klar med foretlige planer. Da er prosessen enklere dersom det blir gjort klaringslag fra styret.

Skiljer lite på tunneløsning
Om tunnelløsningen i Grimstad, sier Høibakk at det ikke nødvendigvis skiljer så mye på kommunedelplan og dagligarbeid og om tunneløsning. Det blir svært dyrt sammen. Men om hvordan saksene er for at styringsgruppa i Grimstad har prioritert, er han ganske taut. Men selv om det er klart at styringsgruppa har lært mye av erfaringene som på det andre strøkskapsprosjektet, er ikke det samme sagt at den er skjippet ut i en flertal fremtid.

De aller siste innspillene som ble gjennomgått på møtet i Grimstad tirsdag, ble tatt godt imot, og skapte ikke noe raskt i munnkanted.

Et langt steg mot mer utfordring
Styret leder Per Kristian Lundén understreket at en ikke er inn i noen detaljer i denne fasen, det må komme senere, men at det må komme på plass en kommunedelplan for alle åtte kommuner, og et langt steg mot ytter-

ligere mål med nylagt asfalt over fire kilometer. Det var i det hele tatt stor entretthet og tilfredshet. Ordførerne på Tolnes, Bamble, Ordførerne Halvorsen, Kongsfjell og Kragerø-ordførere Joner Blika, var stort sett bare fornøyd. Det samme kunne Ordførerne Løche og. Og han måtte takke for all støtte da de fikk på plass et veien skil på over Broklandsheia.

Tilfredshet i Risør også
Høibakk sa til Per Kristian Lundén, kunne fortelle om en samarbeidsprosess, som han har brukt svært mye tid på. Men det er det altså også en tilfredshet, selv om avstanden til E18 blir lenger, har Bjørn Vibeit lagt penger i potten for utbedring av Risør-veien.

– Så jeg håper at også Agder fylkeskommune legger tilsvarende på bordet, slik at vi får det beste, sa Lundén. Og selv om Barnefamilien er navet der krysset kommer, håper Lundén på Risør-kryset som offisielt navn.

– Da vil folk vite de er, og det blir lettere for busspassasjerer også, mente han. Og på Vegvesenets Kirsten Helen Myren får prisen av Bjørn Vibeit, som kompensasjon for at Vegvesen også godtar andre linjer. Men Myren understreket at så må få, så det betyr betydelig opp, og det må gøres maksimalt med samarbeid mellom kommunene.

– Vi i Arendal kan ikke godta at det skal ta et år, vi har en styring over hva som vil ikke kan vente så lenge på å få avklart, sa Eiken. Og på Ordføreren Kjetil Ginnad kan ikke se seg fornytt.

– Målt ut fra hva vi krysser i Arendal. Det har vi vært med. Dessuten at veien skiljer, det er kryssene ikke skal dele kommunen i to, og at vi ikke får underlagt og gjennom en strøm. Det er mye bra som lig-

GOO STEMNING: Nå kan de seile utvidelse etter en lang og krevende prosess, som neste er mål. F.v. Fylkesveiarordfører Johan Olav Stranda, Arendals var ordførere Torje Eiken, og ordførerne Per Kristian Lundén, Risør, Inger Løche, Ordfører Kjetil Ginnad, Ordfører og Kirsten Helen Myren, Vegvesen.

OMFATTENDE: Per Kristian Lundén, ledet et av de siste E18-møtene, og fortalte om en svært krevende, men god prosess som andre kan lære av. FOTO: TORJE ELLINGSEN

VEIEN VIDERE: Finn Aasmund Høibakk fra Nye Veier kunne ikke fortelle Torje Eiken fra Arendal om hvor raskt det blir videre E18-utbygging.

ger planen, og vi har hatt flere gode filmemøter, sa Ginnad.

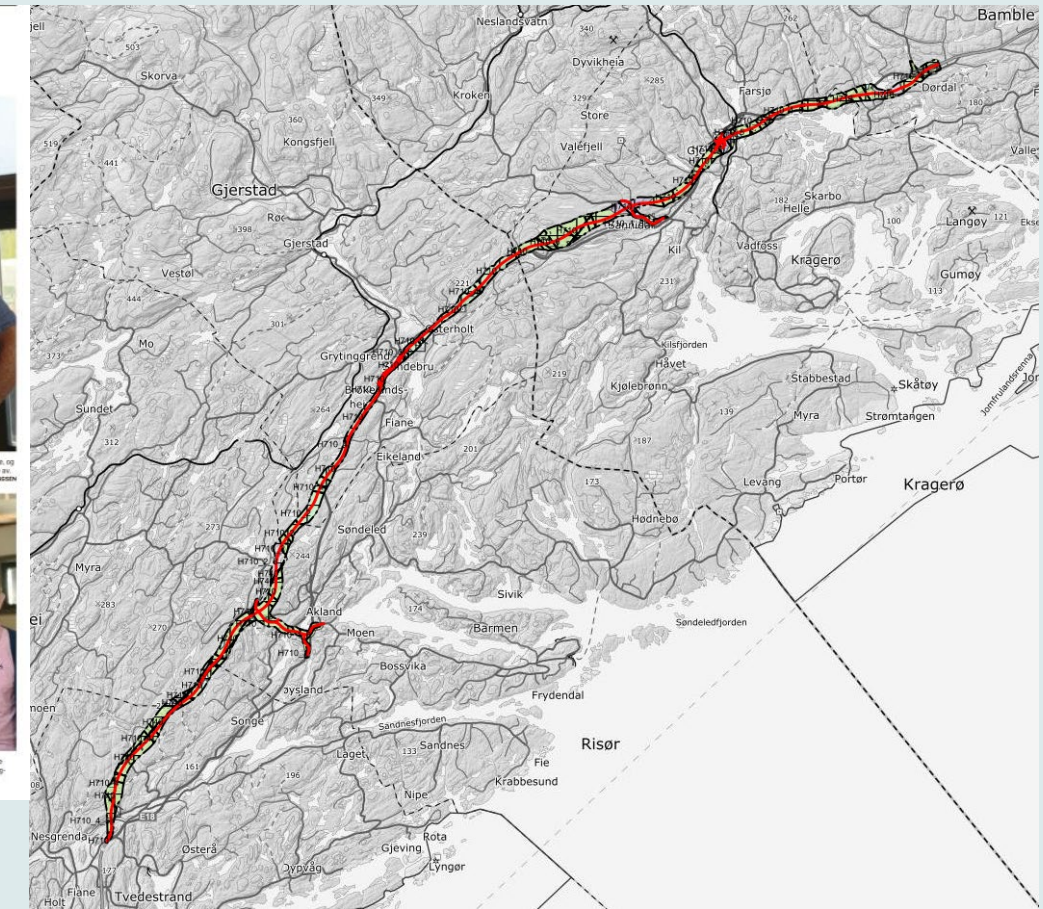
Trykk på tunnel
Han sa også at han nå er helt trykk på tunnelløsningen. Den

er så godt utredet nå, at han er veldig optimistisk. Om Vegvesen sa han tor det siste som nå er kommet opp er arbeidende tilbak, vil være tilfreds, og det var også gjennomgående en

enkelte sak tidligere, men så er altså til 11 innlegg har ryddet ut veien. Og de har hjalp om å komme i mål med den siste også, tunneløsningen i Grimstad, som har gjort. Den kan nå som fortalte for hvordan en slik stor oppgave skal løses i samarbeid

mellem mange kommuner og mange andre involverte.

Tare Ellingsen
ledet møtet på plass.

Agderposten, august 2019

Veileder for evalueringer i Nye Veier

Case utbyggingsprosjekter

Evalueringsmodellen

Figur 1: Utfallskjede

Evalueringsmodellen er utarbeidet med utgangspunkt i en modell for evaluering av store statlige investeringsprosjekter fra forskningsprogrammet Concept og et rammeverk utviklet for evaluering av pilotprosjekter med intelligente transportsystemer¹.

RAPPORT

Følgeevaluering E16 Kongsvinger-E6

OPDRAGSGIVER

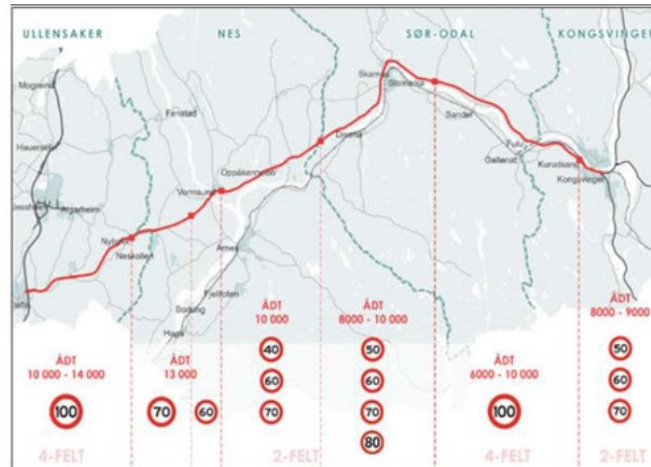
Nye Veier AS

EMNE

Sluttrapport

DATO / REVISJON: 9. mars 2024 / 01

DOKUMENTKODE: 10218271-01-TVF-RAP-001

Aktører og struktur

Aktører:

- **Nye Veier med rådgiver:**

Utarbeide planprogram og kommunedelplan med KU

- **IKP-styret – ordfører hver kommune:**

Tilrettelegge og gjennomføre planprosessen for kommunedelplan

- **Øvrige aktører: Regionale og statlige aktører**

Innsigelsesmyndigheter

Prosess – hovedfaser

- Hovedfase 1 Oppstart/konkretisering og målformuleringer
- Hovedfase 2 Korridorsøk og silingsprosess
- Hovedfase 3 Planprogram / teknisk plan
- Hovedfase 4 KU, sammenstilling og anbefaling
- Hovedfase 5 Plandokumenter
- Hovedfase 6 KDP Høring, merknadsbehandling og vedtak
- Fremdriftsplan

Prosjektets gjennomføring

- Mai 2020 Oppstart prosjekt og følgeevaluering
- Opprinnelig fremdriftsplan
 - Alle faser fullført og vedtak i kommunene august 2021
- Faktisk gjennomføring
 - Fem første faser fullført januar 2022 – 11 måneder forsinket
 - Sjette hovedfase ikke fullført – så langt ikke enighet om en løsning
- Mars 2024 Følgeevalueringsrapport

Metode

- Grunnlag: Nye Veiers utlysning – vårt tilbud
- To dimensjoner:
 - Planfaglige vurderinger
 - Evalueringstemaer
- Metode for innhenting av informasjon
- Leveranser

Metodisk grep

Prosess – hovedfaser

- Hovedfase 1 Oppstart/konkretisering og målformuleringer
- Hovedfase 2 Korridorsøk og silingsprosess
- Hovedfase 3 Planprogram / teknisk plan
- Hovedfase 4 KU, sammenstilling og anbefaling
- Hovedfase 5 Plandokumenter
- Hovedfase 6 KFP Høring, merknadsbehandling og vedtak
- Fremdriftsplan

Evalueringsstemaer

- a) Målstrukturens betydning
- b) Prosjektorganiseringens betydning
- c) Roller – hvor godt disse er definert og betydning
- d) Samhandlingsarenaer og samhandling mellom aktører og hvor godt dette har fungert
- e) Medvirkning og hvor godt interessenter har kunnet medvirke
- f) Planprosessen og hvor godt forholdet mellom denne fase og forutgående fase har fungert
- g) Samfunnsøkonomisk analyse

Metode for innsamling av informasjon

- Tilgang til felles arkiv (SharePoint)
- Gjennomgang av møtoreferater og viktige dokumenter (På mailliste for alle møteinnkallinger og referater og tilgang felles prosjektdokumenter)
- Tilhører til møter på Teams
- Gjennomgang av møtoreferater
- følge prosjektets informasjon på E 16 portalen – prosjektets hjemmeside
- Presseklipp
- Tilgang til Nye Veiers og rådgivers fildeling på Sharepoint
- Følgeevaluering logg, hvor vi noterte hendelser i forhold til hovedfaser og evalueringstemaer
- Referanseliste dokumenter og rapporter (veldig mange)
- «Fot i bakken samtaler» annen hver uke med NV prosjektleder og IKP plankoordinator
- Intervjuer av nøkkelpersoner Nye Veier, kommunene, regionale og statlige myndigheter
- 2 spørreundersøkelser til sentrale aktører

Leveranser fra følgeevaluering

- 6 underveisnotater for hver hovedfase
- Innspill I “fot I bakken samtaler”
- 2 Refleksjonsnotater
- Sluttrapport
 - Konklusjoner
 - anbefalinger

Seks underveisnotater og refleksjonsnotater

Seks underveisnotater – ett ved avslutning av hver hovedfase

1. Oppstart konkretisering, målformulering Observasjoner 11 anbefalinger Aug. 2020	2. Korridorsøk og silings- prosess Observasjoner 13 anbefalinger. Okt. 2020	3. Planprogram /teknisk plan Observasjoner 15 anbefalinger. Febr. 2021	4. KU, sammen- stilling og anbefaling Observasjoner 17 anbefalinger. Juni 2021	5. Plan- dokumenter Observasjoner 17 anbefalinger. Juni 2022	6. KDP, høring, merknads- behandling, vedtak Observasjoner Juli 2023
---	--	--	---	--	---

Det ble lagt frem 6 underveisnotater som alle hadde tre hovedkapitler:

1. Gjennomføring av vedkommende hovedfase med observasjoner
2. Observasjoner knyttet til evalueringstemaene
3. Konklusjoner og anbefalinger med hensyn på
 - Nye Veiers prestasjonsmål for prosjektet
 - Vedkommende hovedfase
 - Videre gjennomføring av prosjektet
 - Andre tilsvarende prosjekter

Gjennomgang av underveisnotatene

1. Nye Veier drøftet notatet med konsulent
2. Brev fra Nye Veier med merknader til underveisnotat
3. Møte med Nye Veier for gjennomgang av notat og merknader
4. Endelig versjon av underveisnotat

• Sluttrapport – hoved konklusjoner og anbefalinger

Hovedkonklusjoner

- Hovedfase 6 – planvedtak – ikke fullført
- Ikke oppnådd enighet mellom kommunene og mellom disse og Nye Veier om en anbefalt korridor
- Prosjektet har levert svært godt i det operasjonelle perspektivet: utredninger og dokumentasjon av høy kvalitet
- Meget god intern og ekstern kommunikasjon og forbilledlige medvirkningsprosesser
- Brukt for lite ressurser på måldiskusjon og innledende konseptuelle drøftinger
- I prosjektets styringsstruktur mangler en felles samhandlingsarena og felles styringsgrunnlag som kunne ha sikret en samlet og tett ledelse av prosjektet
- En rekke planfaglige konklusjoner

39 Anbefalinger

- Oppstartfase med problembeskrivelse mål og behov
- Korridorsøk og silingsprosess
- Konsekvensutredning og planforslag
- Målstruktur
- Samfunnsøkonomisk nytte
- Klima, miljø og naturmangfold
- Kommunikasjon
- Medvirkning
- Prosjektets struktur
- Prosjektets organisering
- Interne aktører, roller og samhandlingsarenaer
- Eksterne aktører, roller og samhandlingsarenaer
- Prosjektets forankring hos aktørene
- Styring av prosjektets gjennomføring
- Vurdering av veien videre for prosjektet

Særskilte karakteristika ved følgeevalueringen av E16

- Læring som overordnet mål – både underveis og for fremtiden
- Målgruppe: både Nye Veier og en bred gruppe utenfor
- Både prosess og prosessresultater underveis

Suksessfaktorer

- Metodisk grep med prosess (seks hovedfaser – planfaglig) og syv evalueringstemaer
- Tilgang til alle møter (Teams)
- Tilgang til SharePoint der alle prosjektdokumenter lå
- Jevnlige «fot i bakken møter» med NVs prosjektleder og kommunens plankoordinator
- Utarbeiding og oppfølging underveisnotater
- God dialog med alle aktører og vilje til flere intervjuer
- Alle anmodninger om materiale fulgt opp
- Evalueringsteamets grundige kjennskap til prosjektet

Utfordringer

- Prosjektets tidshorisont utvidet – prosjektet kom ikke i mål.
- Prosjektet meget omfattende – hvor dypt kan følgeevalueringen gå inn i prosjektet? Hvilket nivå: Strategisk, Taktisk Operativt
- Kompleksitet – hvordan holde oversikt: aktører, organisering, informasjonsmengde, møter
- Prosesser i kommunene utenfor prosjektet
- Økte kostnader for følgeevalueringen
- Diskusjon om sluttrapportens omfang

Arbeidsformen sett fra Nye Veiers side

- Evaluator som "hår i suppa"
- Evaluator som "agent for forbedring"
- Evaluator som samarbeidspartner, nærhet og uavhengighet

Underveisnotatene:

- Hvordan ble disse behandlet
- Funn som førte til justering
- Opplevelsen til aktørene i prosessen

Hva kunne/burde vært gjort annerledes, etterpåkløkskap

- Bruke mer tid – fastsette mål og forankring, regionale myndigheter bør delta i denne prosessen
- Forventningsavklaringer
- Forankre mandatet til Nye Veier og NTP-målene
- Når forutsetningene endres – ta en fot i bakken og vurdere konsekvensene
- Ha alltid med null-alternativet, dagens situasjon
- Utrede konsekvenser for sideveisnett uten fokus på hvem som skal ta regningen

Hva tar vi med oss i fremtiden

- Vi ser følgeevaluering som en styrke som bidrar til forbedring og læring
- Vi må se bakover for å lære av våre feil, slik at vi gjør rett neste gang
- Vi ser også bakover for å kunne gjenta det som har gitt suksess
- Felles forståelse av hva prosjektet skal løse
- Forankring og prioritering av MÅLENE
- Ta alltid med nullalternativet, dagens situasjon

NyeVeier